

ข่าวเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานพัฒนาสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์. 0-2280-4085 ต่อ 3500, โทรสาร. 0-2281-2803

<http://social.nesdb.go.th>

สศช. ได้รายงานความเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วงไตรมาสสอง ปี 2552 เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2552

นายอำพน กิตติอำพน เลขาธิการ สศช. นางสุวรรณี คำมั่น รองเลขาธิการ สศช. เปิดเผยว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง (เม.ย.-มิ.ย.) ปี 2552

มิติด้านคุณภาพคน : การจ้างงานในภาพรวมขยายตัวร้อยละ 2.3 โดยมีการขยายตัวทั้งในภาคเกษตรและการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรม ยกเว้นภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่จ้างงานลดลงร้อยละ 3.2 ปัญหาการว่างงานมีแนวโน้มคลี่คลายลง อัตราการว่างงานลดลงจากร้อยละ 2.1 ในไตรมาสแรก เป็นร้อยละ 1.8 ในไตรมาสนี้ และอัตราการบรรจุงานปรับตัวดีขึ้น แต่ผู้ที่จบการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง/ปริญญาตรีมีอัตราการว่างงานสูงสุด ด้านสุขภาพของประชาชน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการแพร่พันธุ์ของยุงลายส่งผลให้มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกและโรคชิคุนกุนยามากกว่า 2 หมื่นคน ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ยังคงระบอบอย่างต่อเนื่อง แม้อัตราการเสียชีวิตจะต่ำแต่ต้องเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้เกิดการข้ามสายพันธุ์ของเชื้อไวรัส

มิติด้านความมั่นคงทางสังคม : คดีอาชญากรรมลดลงจากไตรมาสแรก โดยเฉพาะคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลงร้อยละ 8.1 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการป้องกันเชิงรุก เช่น การเฝ้าระวังเป็นพิเศษตามพื้นที่เสี่ยง และจัดชุดสายตรวจ ส่วนการจับกุมคดียาเสพติดลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสที่แล้ว การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงแต่คดีเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงเป็นฐานความผิดอันดับแรก

มิติด้านพฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคน : การปรับเปลี่ยนอัตราภาษีสรรพสามิตส่งผลให้การบริโภคยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง แต่การบริโภคแอลกอฮอล์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนขยายตัวอย่างน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะการที่มีร้านจำหน่ายใกล้สถานศึกษาทำให้หาซื้อได้ง่าย ผู้บริโภคมีความเสี่ยงกับสินค้าและบริการเสริมความงาม จากการโฆษณาเกินจริง และบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน จึงต้องให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ควบคู่กับการกำกับดูแลผู้ประกอบการ และยอดขายสินค้าไอทีในปี 2551 ที่ขยายตัวเร็วกว่าจำนวนผู้ใช้ สะท้อนกระแส

The Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB), on September 4, 2009, reported Thailand's social condition in the 2nd quarter of 2009.

Dr. Ampon Kittiampon, NESDB Secretary General, and Ms. Suwannee Kamman, Deputy Secretary General, together disclosed that the Office of the NESDB, had monitored significant social movements, summarizing that:

Social Development Report in Q2/2009 (April – June)

Human Quality Dimension: Overall employment increased by 2.3 percent, with considerable expansion in both agricultural and non-agricultural sectors, except employment in manufacturing sector that contracted by 3.2 percent. Unemployment had lessened from 2.1 percent in the first quarter to 1.8 percent in the second quarter and job placement rate improved. However, unemployment rate remained high among bachelor degree and high vocational diploma graduate. As for the public health, increasing numbers of Aedes mosquito due to favorable environmental condition were major cause of wide spread dengue fever and Chikungunya epidemic, with more than 20,000 patients each in the second quarter. The outbreak of Influenza A (H1N1) still continued. Although the death toll was in check at minimal rate, closed surveillance is needed to prevent the cross breeding of this emerging virus.

Social Security Dimension: The number of crimes dropped from the first quarter, especially crimes against property dropped by 8.1 percent, due to the proactive prevention measures. The number of drug-related cases declined slightly from the previous quarter as well. Offence among children and youth tended to drop, but narcotic related remained the most frequent cases.

Behavioral and Living Dimensions: Consumption of tobacco and alcoholic beverages declined, due partly to excise tax raise. However, consumption of alcoholic beverages among children and youth increased at an alarming rate, as alcoholic beverages could be bought easily nearby educational institutions. Consumers encountered higher risks from cosmetic products and beautification services, due to exaggerating advertisements and sub-standard services. Thus,

บริโภคนิยมที่อาจเป็นการใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างไม่คุ้มค่า

มิติด้านสิ่งแวดล้อม: การขยายตัวของประชากรและเมืองแบบแผนการดำเนินชีวิตและการบริโภคที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ขยะมีปริมาณเพิ่มขึ้น ขณะที่สามารถกำจัดได้อย่างถูกวิธีเพียงร้อยละ 38 ควรมีการผลักดันให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือนเพื่อนำกลับคืนสู่กระบวนการรีไซเคิล จะเป็นการประหยัดทรัพยากรและพลังงาน รวมทั้งลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

เรื่องเด่นประจำฉบับ

ภาวะโลกร้อนกับสังคมไทย ปัจจุบันภาวะโลกร้อนหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนและกำลังกลายเป็น มหันตภัยในอนาคตอันใกล้ หากคนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน

มนุษย์เป็นสาเหตุหลักของภาวะโลกร้อน เนื่องจากการผลิตและการบริโภคทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกสะสมในปริมาณมากสำหรับประเทศไทย ภาคพลังงานซึ่งได้แก่ การใช้เชื้อเพลิงในการเดินทาง ขนส่ง และการผลิต/ใช้ไฟฟ้า มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56 ส่วนที่เหลือมาจากภาคเกษตรกรรม กระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม ของเสีย และการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินป่าไม้

ผลกระทบของภาวะโลกร้อนต่อชีวิตคนไทย

- **ด้านอาชีพ** ความแปรปรวนของภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น รวมทั้งโรคระบาดของพืชและสัตว์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร ผลผลิตที่ลดลง ขณะที่ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจะซ้ำเติมปัญหาความยากจนของครัวเรือนภาคเกษตร รวมทั้งยังทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงลดลง

- **ด้านสุขภาพ** การแพร่ระบาดของโรคร้ายมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะโรคที่มีแมลงเป็นพาหะ และสภาพอากาศที่แปรปรวนทำให้ผู้ที่ภูมิคุ้มกันต่ำมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยมากขึ้น

- **ด้านความมั่นคง** เกิดภัยพิบัติบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้นสร้างความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน เช่น ในปี 2549 เกิดน้ำท่วมรุนแรงมากที่สุดในรอบ 60 ปี มีผู้ได้รับความเดือดร้อนถึง 4.2 ล้านคน นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลและความแรงของคลื่นลมยังทำให้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทวีความรุนแรงขึ้น รวมทั้งภัยแล้งทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำทั้งเพื่อการผลิตและการบริโภค

ความตระหนักของสังคมไทยต่อปัญหาโลกร้อน คนไทยส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารค่อนข้างทั่วถึงโดยผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด แต่ผลการสำรวจเรื่องภาวะโลกร้อนกับสังคมไทย ของ สศช. ช่วงระหว่างวันที่ 4-11 สิงหาคม 2552 ในกลุ่มตัวอย่าง 4,012 ราย

proper knowledge should be provided to consumers, together with supervision on service providers. Meanwhile, the substantial increase in sales of IT products faster than the growth of users in 2008 reflected over-consumption behavior.

Environmental Dimension: Rapid expansion in population and urbanization, as well as the changing pattern of life and consumption led to remarkable increase in garbage volume. Only 38 percent of garbage has been disposed of properly. It is essential to promote the separation of garbage at a household level for further recycles, which would save resources and energy, and reduce environmental problems.

Highlights

Global Warming and Thai Society The global warming or climate change has affected directly the quality of life. It will soon become a disaster, unless there are changes in our daily behaviors.

Human induced global warming as production and consumption have led to accumulation of greenhouse gas. In Thailand, the energy sector, mainly transportation and electricity generation fuel use, has been the largest source of greenhouse gas emission of around 56 percent. Other sources included agriculture, industrial process, waste, and land-use change and forestry.

Effects of Global Warming on Thai People

- **Works:** The climate fluctuation, more frequent natural disasters and higher tendency of animal and plant disease outbreaks, cause some tremendous effects on quantity and quality of agricultural outputs. Dropping production, amid the rising production costs, will accelerate poverty among agricultural households. Fertility of marine resources has been reducing markedly.

- **Health:** There is a higher tendency of outbreak of pandemics, especially those with insects as the main carriers. The severe weather fluctuation has resulted in higher risks against those people with low immunization.

- **Security.** The more frequent of severe natural disasters have caused tremendous loss in life and property. The worst flooding in 60-year took place in 2006, for example, affected 4.2 million people. In addition, the higher seawater and stronger waves have caused rapid erosion among the coastlines. Droughts have been more severe, thus resulting in shortage of water for production and consumption.

Public Awareness towards the Global Warming Crisis:

Most of the Thai people have exposed themselves to information regarding the global warming, mainly through television. However, the NESDB survey on 4,012 samples

จาก 10 จังหวัดทั่วประเทศพบว่า ร้อยละ 30 ยังมีความเข้าใจน้อย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคกับการเชื่อมโยงกับการปรับพฤติกรรมในชีวิตประจำวันเพื่อลดภาวะโลกร้อน และส่งผลต่อทัศนคติในการแก้ปัญหา

- **การใช้ชีวิตประจำวัน** กิจกรรมที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนที่มีการปฏิบัติกันมากมักเป็นเรื่องที่มีความเชื่อมโยงกับการประหยัดค่าใช้จ่ายและไม่กระทบต่อความสะดวกสบาย อาทิ ประหยัดการใช้ไฟฟ้า ส่วนกิจกรรมที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมมักจะมีการปฏิบัติ น้อย เช่น การล้างเครื่องปรับอากาศอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งการใช้รถสาธารณะยังมีน้อยโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีรายได้ดีและใช้ชีวิตอยู่ในเมือง

- **ด้านกาารอุปโภคบริโภค** ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบรรจุกภัณฑ์ยังมีการให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมน้อย โดยเฉพาะเรื่องการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก มีกลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 ที่ไม่ใช้ ส่วนหนึ่งแม้จะมีการใช้ถุงผ้าก็ยังใช้ถุงพลาสติกสวมก่อน เพราะลักษณะของสินค้าไม่เอื้ออำนวย

- **การแยกขยะเป็นปัญหาใหญ่** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่รู้ว่าการแยกขยะช่วยลดภาวะโลกร้อน และทิ้งขยะโดยไม่มีการแยก เพราะขาดความรู้ความเข้าใจ เห็นเป็นเรื่องยุ่งยาก และยังขาดระบบรองรับ

แนวทางในการลดภาวะโลกร้อนสำหรับสังคมไทย คนในสังคมต้องมีส่วนร่วมโดยสร้างค่านิยมการดำเนินชีวิตที่ประหยัด สมเหตุสมผล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในส่วนของการรณรงค์ลดการใช้พลังงาน ควรมีมาตรการกระตุ้นอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมาตรการจูงใจ เช่น ลดค่าใช้จ่ายการล้างแอร์ ทบทวนการรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกซึ่งได้ผลน้อย อาจทดลองปรับเปลี่ยนวิธีการโดยเพิ่มแรงจูงใจด้านราคา มีการให้ความรู้และรณรงค์เพื่อกระตุ้นให้ครัวเรือนเห็นความสำคัญและมีการแยกขยะ และสร้างระบบจัดเก็บที่เอื้ออำนวย ผู้ประกอบการธุรกิจ ควรให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นโยบายภาครัฐ ต้องมีความชัดเจนในเรื่องการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจสีเขียว เพิ่มประสิทธิภาพระบบขนส่งและการใช้พลังงาน และแผนงานโครงการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงการลดภาวะโลกร้อนเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่สาธารณะ เช่น การริเริ่มระบบการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว เป็นต้น

during August 4-11, 2009, founded that approximately 30 percent of the respondents still showed a low level of understanding on this problem, which would be a main hindrance for adjusting their daily behavior to reduce the global warming. There would be some effects on their attitude towards the problem, as well.

- **Daily Activities:** The most popular activities to reduce the global warming have been mainly involved in expenditure savings, without effects on their conveniences, such as savings on electricity consumption. There have been lower responses to some activities that require extra cost, such as cleaning of air-conditions twice a year, and uses of public transportation, particularly for those high-income urbanized people.

- **Consumption:** Environmental concern has not been the priority in consumers' decision making. Especially one third of the respondents have never used cloth bag in lieu of plastic bag. Moreover, some remained use plastic bags together with cloth bags.

- **Separation of garbage remains a major hurdle:** Most of the respondents said they did not realize that separation of garbage would reduce the global warming effects. They ignored the separation of garbage, due to the lack of proper understanding. Some found it inconvenient, due to the lack of facilities.

Guidelines for Reduction of Global Warming Effects in Thai Society: People in society should participate in the creation of values for sufficiency and environmental friendly lives. The government should further promote energy-saving campaigns with more incentives, such as reduction cost of air-condition cleaning. Campaign for use of cloth bag should be reconsidered; some price incentives might be effective. Knowledge providing together with appropriate campaigns on separation of garbage, and sufficient facilities are required. The business sector should emphasize the production of green products and services. The government should have a clear economic restructuring policy towards green economy, enhancing efficiency of transportation systems and energy use. Furthermore, environmental issues should be concerned in programs and projects implementation.